

Coffee break

22 januari 2025

NIC commissie Methoden en tools

Nederlands
Implementatie
Collectief

Nederlands Implementatie Collectief

Naar een landelijke infrastructuur voor implementeren en veranderen

Het *Nederlands Implementatie Collectief* (NIC) is in 2021 opgericht met als doel het vermogen en de bereidheid tot implementatie, leren- en veranderen in de Nederlandse gezondheidszorg te vergroten.

- Implementatie onderzoek
- Opleidingen en trainingen
- Intervisie en netwerken
- **Methoden en tools**

Voor meer info zie: www.nederlandsimplementatiecollectief.nl

Zorginstituut Nederland

Werkgroep Methoden & tools

Wie zijn wij?

- Sacha van Twillert, UMCG
- Sanne van der Hagen, Vrienden van verandering
- Stephanie Ament, Maastricht UMC+
- Carian van der Sman, Impulsor.health, (wijk)samenwerking 1elijnszorg
- Jeroen Havers, Vilans, vakgroep Leren & veranderen

Wat is onze droom?

Succesvollere implementatie door het verhogen van implementatiebewustzijn.

Programma coffee break

- Oefening: Ervaren hoe het is om stil te staan
- Pitch praktijkverhaal hoe aandacht voor implementatie
- In dialoog:
  - Welke inzichten?
  - Wie maakt gebruik van reflectie en hoe?
- Toelichting op Implementatie Reflectietool
- Terugblik op de sessie

Welke mensen, ideeën, kennis, ervaring, energie kan je benutten?

Kijk naar wat er met jouw onderwerp gebeurt zowel binnen als buiten de organisatie / het netwerk waar jij aan het implementeren bent.

Hoe gaat het met je projectteam?

Hoe zijn ze betrokken? Sluit dat aan bij wat ze nodig hebben? Hoe is de dynamiek? Is er voldoende kennis, creativiteit, diversiteit?

Werken alle betrokkenen aan dezelfde droom?

Wat is het draagvlak, zowel van projectteam als betrokkenen? Heeft iedereen hetzelfde veranderdoel voor ogen?

Dekt jouw aanpak de mate van complexiteit van het project?

Praktijkverhaal – Hoe aandacht voor reflectie?

Stafadviseur in Maastricht UMC+

- Verbinding met onderzoek, innovatie, kwaliteit en de praktijk (incl. patiëntenparticipatie)
- Adviseur implementatieprojecten
- Rol: 'vertrager', reflecterende vragen

Praktijkverhaal – Hoe aandacht voor reflectie?

Implementation Science Practitioner fellowship

Doel: versterken van de kennis- en implementatie infrastructuur

Het fellowship bestaat uit:

- **Een opleiding** om als bruggenbouwer en ambassadeur te kunnen zorgen voor de verspreiding en implementatie van opgedane kennis uit doelmatigheidsonderzoek en/of passende zorg
- Uitvoer van een **implementatiecasus**

Praktijkverhaal – Hoe aandacht voor reflectie?

Implementation Science Practitioner fellowship

- Drie individuele reflectieverslagen
  - Leerdoelen en assessments
  - Vraagstelling verslagen
  - Mentor
- Zes intervisiebijeenkomsten
  - Vaste groep
  - Contract gedragsregels
  - Begeleider

Structureel tijd genomen voor reflectie

Gestructureerd integraal

Focus voor vervolgstappen, nieuwe inzichten, vertrouwen, intervisienetwerk

Terug naar eigen reflectie

- Wat heeft even stilstaan bij de 1 van de 4 reflectievragen jou opgeleverd?
- (Hoe) reflecteer jij normaliter op je implementatie aanpak?

The image features a light blue background with a stylized graphic of white train tracks. The tracks are straight on the left and curve towards the right. In the top left corner, the logo for 'NIC' is displayed in a dark red font, with a small blue circle under the 'i'. To the right of the logo, the text 'Nederlands Implementatie Collectief' is written in a smaller, dark red font.

NIC Nederlands
Implementatie
Collectief

De implementatie reflectietool

Ben je op het juiste spoor?

NIC - 2024

[https://nederlandsimplementatiecollectief.nl/diensten/
de-implementatie-reflectietool/](https://nederlandsimplementatiecollectief.nl/diensten/de-implementatie-reflectietool/)

Introductie

Het veranderdoel

De aard van de
situatie

De lokale context

De brede context

Reflectie

Start

Waar helpt de tool bij?

De tool helpt je te reflecteren op de aanpak van je implementatieproject. Je reflecteert aan de hand van vragen waar je nu mee bezig bent en waarin je vastloopt.

We helpen je reflecteren aan de hand van 4 categorieën:

1. Het veranderdoel
2. De aard van de situatie
3. De lokale context
4. De brede context

Wat is deze tool niet?

Het is geen stappenplan voor implementatie. En het is geen format voor een plan van aanpak.

Introductie

Het veranderdoel

De aard van de situatie

De lokale context

De brede context

Reflectie

Vorige

Volgende

Het veranderdoel – Wat is je bestemming?

Wat is het doel van je implementatieproject? Aan welke droomsituatie werk je? Je bent bezig met de voorbereiding of uitvoering van een implementatie. Je loopt tegen een implementatievraagstuk aan. Vul onderstaande vragen in om scherp te krijgen waar het om gaat.

Treinmetafoor: Waar wil je naar toe?

1. Wat is de bestemming van de reis?

Beschrijf de droom die jullie met jullie implementatieproject voor ogen hebben:

2. Waar loop je tegenaan bij het bereiken van je bestemming?

Beschrijf jouw uitdaging in de vorm van een vraag (mogelijk stel je deze later bij)

Is deze stap helder?

- ✓ **Zo ja**, ga naar de volgende stap
- ✗ **Zo niet**, bekijk inspiratie voor werkvormen en modellen.

Bekijk [hier](#) inspirerende werkvormen en modellen

Tip:

doorloop alle categorieën om tot een goede reflectie te komen.

- Introductie
- Het veranderdoel
- De aard van de situatie
- De lokale context
- De brede context

Reflectie

Vorige

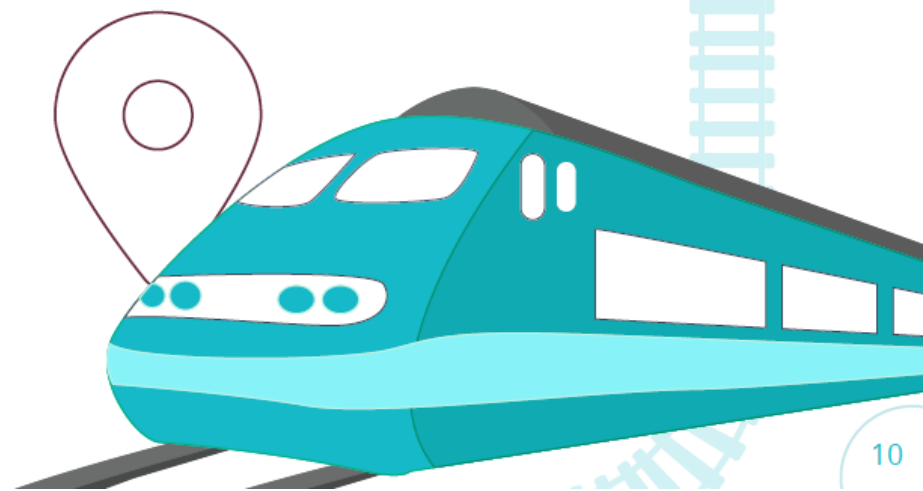
Reflectie/Conclusie

1. Wat haal ik uit deze reflectie?

2. Waar ligt de uitdaging (in deze reis) en wat ga ik daar in doen?

3. Kijk nog eens terug naar de vraag die je hebt ingevuld aan het begin. En kijk naar de uitkomst van je reflectie. Is je vraag nog hetzelfde of blijkt er (nog) iets anders te spelen?

*Treinen rijden
niet op tijd,
maar op rails*

Inspirerende werkvormen en modellen

- Eerste set van 9 werkvormen/ modellen
- Inspiratie om tot een andere manier van denken en handelen te komen. Niet om compleet te zijn.
- Ze zorgen dat je samen met een groep de situatie beter begrijpt of een stap verder brengt.
- Jouw rol als implementatie-deskundige? De mensen om wie het gaat iets aanreiken waardoor ze mee kunnen denken over de implementatie.

Voor meer info, zie:

<https://nederlandsimplementatiecollectief.nl/diensten/de-implementatie-reflectietool/inspirerende-werkvormen-en-modellen/>

Voorbeeld - Inspirerende werkvormen en modellen

Tijdslijnen

Tijdslijnen maken is een onderdeel van de future search, maar kan ook als los onderdeel ingezet worden. Het doel van deze methode is om het verleden van het veranderproject in zijn geheel te bezien – vanuit welke geschiedenis en dynamiek is het probleem ontstaan en welke gebeurtenissen speelden in die periode.

Wanneer toepassen?

Door het gezamenlijk terugblikken en werken aan het verhaal van het veranderproject zoals het nu is, kan meer eigenaarschap ontstaan bij alle stakeholders.

Hoe toe te passen?

Alle stakeholders worden uitgenodigd om aan deze werkvorm mee te werken. Men kan in een grote ruimte waar 3 lange vellen aan de muur hangen zelf input geven op een tijdslijn van 1) iemands persoonlijke geschiedenis, 2) de geschiedenis van het veranderproject en 3) de geschiedenis van de wereld.

Na uitleg van het doel van de sessie kunnen deelnemers hun input per vel opschrijven. In kleinere groepen kan men vervolgens de input van het vel analyseren en proberen tot een verhaal te komen. Na uitwisseling van deze verhalen, waardoor mogelijk verdere verrijking van de verhalen ontstaat, kan men komen tot een totaal beeld.

Zoektermen

[#tijdslijnen](#) [#werkvorm](#) [#futuresearch](#)

Vervolg

- Ben jij op het juiste spoor? We zijn benieuwd naar jullie feedback en ervaring
- Testen, aanpassen en door ontwikkelen reflectietool
- Uitbreiden inspirerende werkvormen en modellen
- Interesse voor een interview aan de hand van de reflectietool? Neem contact op met Jeroen Havers.

J.Havers@Vilans.nl

carian@impulsor.health
www.implementatiespel.nl

s.van.twillert@umcg.nl

Stephanie.ament@mumc.nl

Sanne@vriendenvanverandering.nl
www.Lerenimplementeren.nu